

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2018-850

22.11.2018

SpareBank 1 Skadeforsikring AS

Retts hjelp

Krav om tilbakebetaling av gjeld fra åtte forskjellige banker – én eller flere tvister?

Sikrede ble utsatt for bedrageri av sin ektefelle som hadde tatt opp lån i åtte ulike banker uten sikredes samtykke eller kjennskap. Bakgrunnen for låneopptakene var at ektefellen led av spilleavhengighet. Låneopptakene var av ulik størrelsesorden og ble tatt opp til ulike tidspunkt over en tidsperiode på omtrent fire måneder. Sikrede var omfattet av kollektiv innboforsikring med rettshjelpsdel i selskapet og søkte dekning for rettshjelp under denne. Selskapet anførte at saken måtte anses som én og samme tvist og innvilget rettshjelpsdekning med inntil kr 100 000. Sikrede anførte at det forelå åtte ulike tvister i saken, som hver enkelt måtte gi grunnlag for dekning inntil kr 100 000 etter forsikringsvilkårene. Nemnda kom til at låneopptakene måtte anses som én og samme tvist.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for rettshjelpsutgifter og spørsmål om det foreligger én eller åtte tvister.

Ifølge vilkårenes pkt. 8.1 omfatter forsikringen:

Nødvendige utgifter til advokat, rettshjelpere jf. domstoloven § 218, retten, sakkyndige og vitner når sikrede er part i tvist i egenskap av privatperson.

Etter vilkårenes pkt. 8.2.1 er "tvist" definert som:

... at et krav er framsatt og bestridt. Vedvarende taushet hos motpart vil kunne anses som tvist.

Med saksanlegg menes utgifter fra og med forberedende arbeid med forliksklage/stevning.

Sikrede søkte om rettshjelpsdekning den 3.4.18 etter at han var blitt utsatt for bedrageri av sin ektefelle som led av spilleavhengighet. Ektefellen hadde tatt opp lån i åtte ulike banker uten sikredes samtykke eller kunnskap. Sikrede mener det foreligger åtte ulike tvister som hver utløser forsikringssummen etter vilkårene på kr 100 000. Det var åtte forskjellige motparter, kravene var i ulik størrelsesorden og lånene ble tatt opp til ulike tidspunkt over en tidsperiode på flere måneder. Selskapet bekreftet at det forelå tvist etter vilkårene og innvilget rettshjelpsdekning med kr 100 000. Selskapet avviste ytterligere dekning under henvisning til at saken måtte anses som én og samme tvist. Selskapet viste til at det faktiske og rettslige grunnlaget for bestridelsene av låneopptakene var det samme.

Sikrede krever dekning for åtte ganger forsikringssummen. Det foreligger åtte ulike motparter, og kravene varierer fra ca. kr 25 000 til ca. kr 330 000. Kredittlånene ble tatt opp på forskjellige tidspunkt av sikredes ektefelle uten hans kunnskap, ved at ektefellen uberettiget tilegnet seg passord og BankID-brikke. Hver gang nye lån ble tatt opp, ble BankID-brikken misbrukt for deretter å ha blitt lagt tilbake uten sikredes kjennskap. Sakens omfang innebærer at dekning for kun én tvist ikke er tilstrekkelig. Det er behov for å innhente dokumentasjon for å belyse de ulike

faktiske grunnlagene for låneopptakene, samtidig som det vil være ulike rettslige innfallsvinkler til de forskjellige tvistene.

Selskapet avviser at det foreligger mer enn én tvist. Det faktiske og rettslige grunnlaget for å bestride låneopptakene er felles i alle sakene, jf. FinKN-2013-305 og 2014-265.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om det foreligger én eller åtte tvister under rettshjelpforsikringen.

Ifølge forsikringsvilkårene er selskapet ansvarlig for forsikringssummen for hver tvist. Det heter videre i pkt. 8.3 at det er én tvist "selv om det er flere parter på samme side". Dette vilkåret har vært tolket slik at det også omfatter situasjonen hvor sikrede går til sak mot flere motparter slik tilfellet er her. Vilkårene gir for øvrig ingen veiledning for grensen mellom én og flere tvister. I nemndspraksis har man lagt til grunn at grensen beror på en helhetsvurdering hvor de relevante momentene er om kravene har samme eller forskjellig rettslig og faktisk grunnlag, om det er tidsmessig nærhet mellom sakene og om de gjelder samme økonomiske tap.

Tvistene har samme faktiske grunnlag ved at de er knyttet til ektefellens låneopptak pga. spillgalskap. Det dreier seg imidlertid om åtte forskjellige låneopptak, ikke ett, slik at det underliggende faktum er åtte forskjellige handlinger. Omstendighetene rundt hvert låneopptak er heller ikke identisk, men det rettslige grunnlaget fremstår som likt. Videre er det tale om åtte forskjellige tap spredt over et ganske langt tidsrom. I FKN-2010-023 kom nemnda i en tilsvarende sak men med tre låneopptak til at det forelå én tvist. Nemnda finner saken noe tvilsom, men mener at det dreier seg om gjentatte bedragerier med så store faktiske og rettslige likhetstrekk at det må regnes som én tvist. Med så store likheter er det vanskelig å se at det skal være behov for å utløse en forsikringssum for hver sak, dvs. åtte forsikringssummer.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Birgitte Hagland (nestleder), Line Merete Lileng (nøytralt oppnevnt medlem), Elisabeth Okkenhaug (selskapsrepresentant), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).